

ABSTRAKT

Tématem předložené disertační práce je analýza vnějšího vládnutí Evropské unie v oblasti vnější migrační politiky EU, již představuje koncepční rámec Globálního přístupu k migraci. Globální přístup je založen na integraci problematiky migrace ve čtyřech tematických dimenzích do vnějších vztahů EU a na posílení spolupráce a dialogu s partnerskými zeměmi. Cílem práce je objasnit prizmatem teorie vnějšího vládnutí vzájemné vztahy mezi EU a partnerskými zeměmi, s nimiž EU spolupracuje na řízení migrace a migračních toků. Konkrétně pak přiblížit vzájemné vztahy, jež se v migrační spolupráci odráží a odpovědět na otázku, zda GAM svojí implementací nastolil kvalitativní změnu vztahů mezi EU a partnerskými zeměmi, kterou oficiálně proklamoval. Dále text aspiruje na reflexi mezinárodní role EU ve vnějších migračních vztazích.

Práce identifikuje 10 hlavních platforem spolupráce mezi EU a třetími zeměmi: (1) Evropská politika sousedství, (2) Evropsko-africký proces o migraci a rozvoji, (3) Partnerství EU a Afriky pro migraci, mobilitu a zaměstnanost, (4) Unie pro Středomoří, (5) Dialog o středomořské tranzitní migraci, (6) Východní partnerství, (7) Pražský proces, (8) Budapešťský proces, (9) Dialog EU s Latinskou Amerikou a Karibikem a (10) Dialog EU se státy skupiny AKT (Afriky, Karibiku a Tichomoří). Na tyto platformy je aplikován vlastní analytický rámec v podobě třech analytických dimenzí vnějšího vládnutí: (1) institucionální úroveň, (2) negociační úroveň a (3) úroveň nástrojů vládnutí. S pomocí konkrétních atributů těchto analytických linií může vnější vládnutí v platformách nabírat různé formy v podobě pevně provázaných, legalizovaných a institucionálních vztahů mezi EU a třetími zeměmi s prvky hierarchie a právních závazků vyplývajících ze spolupráce až po neformální, konzultativní procesy se slabou strukturou vykazujícími se koordinací pomocí tzv. síťového vládnutí.

Práce má stanoveny tři výzkumné cíle: výzkumný cíl č. 1: konceptualizovat vnější migrační politiku EU a analytický rámec vnějšího vládnutí tak, aby byly zachyceny procesy ve vnějším vládnutí EU v oblasti migrace v co možná nejkompaktnější podobě; výzkumný cíl č. 2: analyzovat na vztazích mezi EU a partnerskými zeměmi v oblasti migrace prizmatem teorie vnějšího vládnutí EU konkrétní podoby vnějšího vládnutí, jež souvisely s působením Globálního přístupu k migraci v letech 2005-2012; výzkumný cíl č. 3: vyvodit z analýzy vnějšího vládnutí EU v oblasti migrace obecnější charakteristiky EU coby mezinárodního aktéra.

Klíčová slova: Evropská unie, vnější vládnutí, migrace, Globální přístup k migraci, vnější migrační politika, třetí země.